

לכבוד
מרכז ועוזת-החקירה
כב' השופט אלון גילון

הנדון : עדות בדבר מציאת נשק באולם יצחק בזמן האירוע

הנני מתכבד לפנות אליכם, ולגלוות בפניכם ממצאים שבוואדי ענין אותן.

אני נמנה בין אלה שמתפללים זה כעשר שנים يوم יום במערת המכפלה במניין הותיקין (כ-40 דקוטר לפני הנץ החמה) בכל ימות השנה.

כמדי يوم, הגיעתי ביום ה-י"ד באדר למערת המכפלה לצורך העליונה המובילה מקרית ארבע למערת המכפלה.

השעה הייתה 5:45 לפנות בוקר.

כ-20 מטר לפני הכניסה לבסיס הצבאי בו נמצאת הפלוגה האחראית על מערת המכפלה, הבחנתי בהמוניים המתחללים ליזמות אבניו עלינו (ברכבי ישבו 5 ילדים); המשוכני בנטיעת תחת מטר האבנים עד לכינסה לבסיס, שם עצרתי את רכבי, והוריתי לילדיו לשחות בתוך הרכב.

4 חילילים עמדו ייחד איתי וממשיר הקשר של הג' יפ פתו כדי לשמע על המתרחש בתוך מערת המכפלה.

החיליל הקצין ביקש מהילוי וממני לטופש כל אחד עמדה ולהיות בהכוון.

הדברים שנשמעו במשיר הקשר באותם הרגעים, תיארו בפני זי בבירור את כל האירוע, שלב אחר שלב.

בסביבות השעה 6:00 נשמע דרך משיר הקשר יציאה : **נמצא רובה 16-M בתוך כפיה.**

כידוע לכב', נ��נו של ד"ר ברוך גולדשטיין הי"ד, היה מסוג גליל. קשה מאוד מאוד להניח שחיליל זה מסוגל להתבלבל בין 16-M לבין גליל.

ברצוני להביא לידיית כב' נתוני חשובים ביותר המעידים על אפשרות הכננת כלិ נשק לתוך מערכת המכפלה מבלי שהדבר יתגלה לגורמים הצבאים המופקדים על המקום.

כפי שציינתי, נוכחות כל יום במערכת המכפלה לתפילה הוותיקין. וכפי שבוזאי נוכחותם לדעת בvikorcem במערכת המכפלה, בדلت הרומי מוצב מתן אלקטרוני האמור לגלות ולצוף מעבר כל מתקני, כגון כלិ נשק, סכין, גרזן וכו'.

א. המתקן הזה איןנו פועל !!

בכוונה תחילה נוכנתי זרכו מספר פעמים עם מת-מקלע שברשותי ולא התירוע ולא צף. לדוגמא, לפני 3 שבועות בעת כניסה, אחד החברים התירוע בפני על חילול השבת אני עלול לגרום בעבר דרך המתקן; הוכחותי לחבריו שלצעריו הרבה המתקן איןנו פועל.

ב. המוסלמים הנקנטים שאני פוגש בעת כניסה מעולם לא נדרשו לעבור דרכ' המתקן.

ג. המוסלמים הנקנטים מעולם לא נבדקו על גופם.

אני תקופה שמדוברים אלה יעזרו לבב' להגיע לאמתו.

כמו כן הריני מציע בזו את שירותי למסירת פרטיים נוספים אם תראו לנכון בזמן להיעיד בפני הוועדה. נוכחותי המתמודדת במקום יכולה לעזרך לבב' להכיר פרטיים, מקרים וAIRPORTS נוספים אשר הייתי עד ראייה להם.

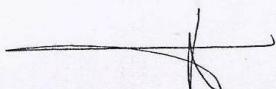
בב' רכ'ה

מרצבי סעידי

ת.ז. 1644 ק. ארבע 90100

העתק :

ח"כ רחבעם זאבי
יוועץ ראש הממשלה לענייני טרור תא"ל יגאל פרסלר
מועצת מקומית קריית ארבע

letter from Shamgar
Commission to Mordecai Saied
ref 217

זעדה-החקירה
בגנין הטבח שאירע במערת המכפלה בחברון

א' אייר תשנ"ד
21 באפריל 1994

לכבוד
מר מרדכי סעיד
ת.ד. 1644
מספר ארבע 00100

ככדי,

חנדון: שיחתנו הטלפוןית בגנין מכתבך מיום 10.3.94
לוועדת החקירה לחקר חטף חברון

על-פי בקשתך וכדי להפסיק את דעתך חננו לאשר בזה פעם נוספת ובכתב כי מכתבך האמור חגי
לתעדתו, כי העתקים מצולמים ממנו העברתי לעיון כל חברי הוועדה וכי הוא מהווים חלק מתחום
חרויות של שולחנת.
אין חוותה סבורה, על יסוד חתום במסמך. כי קיים צורך בהשלמת חמיע בדרכו של עדות מפי
בפני חוותה.

ככבוד אב.
עו"ד מיניכך/שקד
(מרכז אוסף החומר)

העתק: תיק פניות (52)

ו.ט 448

בניין בית המשפט העליון, רח' שער משפט, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 95461
ת.ד. 34250 ירושלים 95461 טלפון: 02-536079, 02-514022 02-759784 פקסימיליה:

בס"ד

כ"ד באדר תשנ"ד
7 במרץ 1994

שָׁמְגָרּוֹן בֶּן־צִוְּן
מס' ת.ז. 5-05355074

- ברצוני למסור דיווח על הרקע והאזרעה שקדמו למשה של ד"ר ברון גולדשטיין זיל ביום פורום י"ד באדר, 25.2.94.
1. במערת המכפלה נשנו במשך שנה ארוכה ענקות איטבאח-אל-יהוד, בעוצם קרייאת המגיליה. איש לא נעצר. במושאי-שבת האחוזה שלפני האירע ב-19 לחודש, נשנו אותן ענקות כאשר ניסו מרבים להפריע לתפילת "מעריב" של קבוצת יהודים מאורה"ב ובראשם חבר בית הנבחרים של מדינת ניו-יורק מר דוב היינדר. אף ערבי לא נעצר.
2. כפי דיווח של קצינים בכירים וذוטרים המשרתים בגיזרה נמצאו במערת המכפלה כאשר פרצו הכותחות לאחר ארום גולדשטיין, להלן "הairyot", כל הנק השבטים: קרל-גוסטב, 16-א, וקלצי'ניקוב. עדות להכנות לטבח ביהודים, חילתה.
3. בשחה שנתקיימה חצי שנה לפני האירע בסביבות השנה 5 בפוקר, ביחס הקzin התוڑן תגבורת מהחטיבה. הוא דיווח על קהל גדול מרבי, על אורה חמה, לאחר דיו-שיח עם המבקרים על חומרת המצב, נמסר לו שטלח תגבורת.
4. כרוזים חולקו בחברון ביום רביעי על ידי החמאס. בכרוזים נקראו התושבים לאגור מזון לקרה עוזר ממושך בשל כוונה לביצוע פגוע גדול. תוכן הכרוזים פורסם ב"ידיעות אחרונות" ב��וף של שבת. בפוקר של פורמים הדברים הודפסו לפני "הairyot".
5. האלווף מופץ הגיע ביום שני יי' באדר, 21.2.94, שלושה ימים לפני "הairyot" ובישיבת חרום ב-30:19 בנוכחות כ-20 איש מקראת ארבע, חברון, ודרות הר חברון, ובמעמד ראשיהם עוזר ממושך, מסרו האלווף וחברות קzinיו על הערכות אוגברת חסרת תקדים לקרה פיגוע גדול. כפי הערכתם בשבוע זהה היה אמור להתבצע פיגוע גדול. תושבי האיזור היהודיים נתבקשו לנ��וט שורת צעדים מרחיקי לכת כדי שלא להפגע.

6. חיילים במערת המכפלה דיווחו באותו הלילה על "התראה חמה" במערה. בעת שיחת האלוֹף הנ"ל נזרק בקבוק תבערה בפתח המערה (כל זה ב- 21 לחודש).
7. באותו שבועיים שמתחלת הרמאדן עד ל"איירונע" בוצעו התקפות של עשרה ערבים על רכבו של הרב נסים זאב סגן ראש עיריית ירושלים, ועל מוניות אחרות, שנקלעו בטענות לאיזוריים שונים בחברון. כמו כן הותקף בחור ביתר"י ע"י עשרה ערבים בשוק שליד הרובע היהודי העתיק ובkoshi נחכץ מירם בעדרת חיילים. גם במקרה זה לא נעצר איש.
8. בחלחול הסמוכה הותקפו מכוניות יהודיות אחת אחר השניה במשר יומיים רצופים, 17, ו- 18 לפברואר. במוואי-שבת יצא תושבי קריית ארבע להפגין הפגנת מחאה שקטה נגד ההפרות הנגרמת ע"י הנקויות הדרג המדיני. עשרה יהודים נעצרו אותו לילה.

ועל כל זה באתי על החתום:

ט. ג-ז.
שמעון בן-צוויל

6. היערכות בתחום נגישותם של כלי נשק

עד כמה ניתן לחסום את גישתו של המפגע הפוטנציאלי אל הנשק והאמל"ח הדרושים לו לביצוע וממו? שאלת זו חייבה להיבחן על רקע המציאות שבה חיים ופועלת האוכלוסייה שהמפגע הפוטנציאלי שרווי בתוכה. במקרה בו אנו דנים כאן, מדובר הוא באוכלוסיית המתישבים היהודיים באזורי יהודה ושומרון. מאז פרוץ האינתיפאדה, היה אוכלוסייה זו בצללו של أيام פיסי מתמיד, בעיקר בשעת תנועה בדרכים, אך גם בתחום היישובים עצם. באותו מקרים שבמהמתישב היהודי עבר מסיבת זו או אחרת בתחום יישוב עברי צפוף, האיום הפיסי גדול אף יותר ומתישב העושה כן כשהוא בלתי חמוש, שם את נפשו בכפו. מבחינתה של ועדת החקירה, זהו מצב נתון, שמננו נובעות מסקנות מסקנות שונות, ואחת מהן היא כי יש לאפשר למתיישבים היהודיים הנעים בשטחים המוחזקים לשאת נשק אישי לצורך הגנה עצמית. זאת בנוסף לאנשי כוחות הביטחון, שלגביהם נשיאת הנשק בשטחים היא בגדר חובה.

קביעת מדיניות של מסירת נשק לאזרחים או מתן הרשות לאזרחים לשאתו היא תוצאה של תהליך שניtinן לכנותו בשם איזון סיכונים. כבר עמדנו בדברינו על הסיכונים הכרוכים בכך שאזרחים יתגورو בשטחים המוחזקים וינעוו בהם ללא נשק להגנה עצמית. לעומת זאת, מצב שבו כמויות גדולות של נשק מצויות בשטחים בתנאים של בקרה ריכוזית רופפת הוא מצב שכורכה בו שורה של סיכונים אחרים: זמינות הנשק מגבירה את הסיכון שימושו באלימות בנסיבות לבש, לרבות שימוש במסגרת פעילות עירונית. כמו כן מגבירה זמינות הנשק את הסיכון לכך שנשק ייגנב או יאבד ויימצא את דרכו אל גורמים עוינים, לרבות אונומים שלהגנה מפניהם נועד הנשק מלכתחילה. לכל אלה יש להוסף את הסיכון של תאונות ואסונות, שישוריהם באוכלוסייה גדלים ככל שכמות הנשק המוחזק בידי אותה אוכלוסייה גדולה יותר. מדובר, אם כן, בשתי קטיגוריות של סיכון העומדות זו מול זו – הסיכונים הכרוכים במניעת אמצעים להגנה עצמית לעומת המתוגדים הכרוכים בכך שהשתתף רווי בכל נשק, שמיינותו היא רבה והבקרה על האוחזים בהם היא בהכרח מוגבלת. מכאן שהמדיניות הקובעת את מידת חימושה של האוכלוסייה ואת הכללים שלפיהם מונפקים כל נשק, היא בהכרח תולדה של שיקול דעת בו נעשה ניסיון להשיג איזון בין שתי קטיגוריות הסיכון הללו. והמדיניות האופטימלית היא למשה זו המאפשרת הכננת נשק לאזרה הנדרן עד אותה נקודת שבה אם יוכנס נשק נוספת מידת הסיכון שתיגרם (שימוש בלתי מוסמך, גנבות, תאונות, וכו') תעללה על הסיכון שייחסך (כתוצאה מהגברת יכולת ההגנה עצמית). במילים אחרות, המדיניות

4. תקופת האינטיפאדה

(א) צה"ל, שירות הביטחון הכללי ומשטרת ישראל, נקראו להתמודד עם האינטיפאדה, שבעצם מהותה קוראת תיגר על שלטון ישראל באזור תוך אלימות והפרה גלויה של החוק. כתופעה נלווה הפכו חי היהודים באזור לבתוי נסבלים. האзор הידרדר עקב לכך למצב בו הפרת הסדר והחוק מצד ערבים הפכו לתופעות של קבע. להמחשת הדברים יציינו העובדות הבאות לגבי איו"ש בלבד. מאז תחילת התקוממות ועד 3.4.94 קרו רכבות רבות של מקרים של יידי אבניים (154,754 במספר, מוצג 1093), נורקו 5,655 בקבוקי TABURA, אידעו 2,979 מעשי תקיפה ודקירה, 821 מקרי ירי, נורקו 256 רימונייד. נהרגו 64 ישראלים ונפצעו 3,866 (מכוחות הביטחון ואזרחים). מבין התושבים העربים נהרגו בתקופה זו 62 איש על-ידי אזרחים ישראלים (כולל ההרוגים בטבח שבמערת המכפלה) ו-373 על-ידי פעולות של מקומיים, ונפצעו 10,434.

בחודש אחד בלבד – בחודש פברואר 1994 – (הוא חודש הטבח במערת המכפלה) היו באיו"ש 2,206 מקרים של יידי אבניים, 58 מקרים של השלת בקבוקי TABURA, 8 מקרי ירי, השلت רימונייד אחד והנחת 4 מטעני חבלה. את אי שמירות החוק והסדר מצד היהודים, באזור, יש לראות על רקע זה, ולא במנוטק ממנו, ובקשר זה שמענו את טענותיהם של מתישים יהודים, וקיבלו מהם נתונים, על פגיעות יום יומיות בהם, והתנצלויות בלתי פוסקות למהלך חייהם הרגיל. דוגמא מאלפת לכך מצויה במרקחו של יair ליאור, תושב בית חגי, אשר לצורך עבודתו בירושלים ובתל-אביב עובה מדי יום בחברון ובצומת בית כhill. בין התאריכים 1.1.91 – 15.10.93 נפוגעה מכונתו מזריקת אבניים לא פחות מ-47 פעמים, ולפי אישור מס רכוש וקרן פיצויים, הגיש תביעה פיצויים על נזק למוכנית ב-26 פעמים.

אולם יודגש כי אין בכלל אלה כדי להצדיק הפרות חוק ועשית דין עצמית, ואין מקום להתייחס לעבריים בסלחנות ובהבנה. קיומה של האינטיפאדה אינו מצדיק השלמה עם רimitsת החוק, העלמת עין ממעשיה עבירה, והרפייה המוטיבציה לאכיפת החוק, מצד המופקדים על שלטון החוק, לא כלפי ערבים ולא כלפי יהודים. חובתו של צה"ל להבטיח במידת האפשר את הסדר והחaims הציוריים היא אחת כלפי כולם, וכדברי פרופ' יורם דינשטיין (בספרו "דין מלחה", שוקן, התשמ"ג, עמ' 216) החובה העולה מסעיף 43 לתקנות האג "באה להורות", כי הכבש חייב (עד כמה שהדבר תלוי בו) לדאוג לכך, שלא תשרור אנרכיה בשטח הכבוש והחaims לא יגיעו לשיתוק

מוחלט. אין הכבוש יכול לשבת בחיבור ידיים אם בשטח הכבוש משתוללות נזיפות חבלה... על הכבוש לדאוג לדין וסדר, ואין הוא רשאי לסייע במצב של לית דין ולית דין בשטח הכבוש".

(ב) אוזלת יד מצד השלטון באכיפת החוק, עלולה לגרום לתושבים לחוש עצם מופקרים ולעודדם ליטול עקב כך את הדין לדייהם. אולם ההרגשה הסובייקטיבית או אף האובייקטיבית, כי הגופים המופקדים על אכיפת החוק אינם עושים דינים כדי להדביר את האינטיפאדה או להגן על הנפש והרכוש היהודיים, אינה משמשת היסוד לתגובות שכגד. קבלת גישה כזו עלולה לעורר את יסודו של החוק והסדר. אין תחליף להשלמת החוק על-ידי מי שמוסמך להשלימו. הגשمت האחירות הפלילית מסורת לריבון, ولو בלבד. הפקעת הענישה ממנה והפקתה בידי יחיד או קבוצה של בלתי מורשים לכך, היא מרשם בדוק לאנרכיה, העולוה לפגוע כבומרונג ביחיד או בקבוצה האמורים.

אכיפת החוק אינה פעולה שהיא אבסולוטית בהיקפה ובתווצאותה. כך יש, כמובן, שיקול דעת בשאלת لأنן יכוון המאמץ ומה יהיה תחומי הפעולה. כפי שכותבת פרופ' ר' גבייזון במאמרה "שיקול דעת מינימלי באכיפת החוק" (המכונן למחקרים חקיקה ולמשפט השוואתי על שם סאקר, התשנ"א-1991 בעמ' 422):

"אכיפת החוק הפלילי הוא אחד התחומיים בהם כמות מסוימת של שיקול דעת היא בלתי נמנעת ... קבלת החלטות אינה יכולה להיות 'מכנית', מפני שકשת השיקולים אותם יש להביא בחשבון מגוונת מאוד..."

זאת, כמובן, בתנאי שיקול הדעת מופעל כחוק, על יסוד הבאה בחשבון של הנתונים הרלוונטיים, והתוצאות משיקולים זרים ובלתי לגיטימיים.

גם בית המשפט העליון העיר בג"ץ 89/11 (פרק נ' משטרת ישראל, פ"ד מג(2) 777, 77): "קציני מחלקת החקירות אינם פועלים כרובוטים". אולם לא לשיקול הדעת המתחייב בפועלות לאכיפת החוק מכובנים הדברים שאמרנו, אלא לקרה בו אי אכיפת החוק, מטעמים אלה או אחרים, הופכת לשיטה, ולתווצאותה של השיטה.